

MAAK ME GEK!

MATTHEW QUICK

Maak me gek!

Uitgegeven door Xander Uitgevers bv
Hamerstraat 3, 1021 JT Amsterdam

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel *The Silver Linings Playbook*
Oorspronkelijke uitgever: Sarah Crichton Books /
Farrar, Straus & Giroux
Vertaling: Textcase
Omslagontwerp: Studio Marlies Visser
Omslagbeeld: © A-Films

Zetwerk: Michiel Niesen/ZetProducties

Copyright © 2008 Matthew Quick
Copyright © 2013 voor de Nederlandse taal: Xander Uitgevers bv, Amsterdam

Eerste druk 2013

ISBN 978-94-016-0038-5 / NUR 302

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te traceren. Mocht u
desondanks menen rechten te kunnen uitoefenen, dan kunt u contact
opnemen met de uitgever.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van
druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

EEN ONTELBAAR AANTAL DAGEN TOT MIJN ONVERMIJDELIJKE HERENIGING MET NIKKI

Ik hoef niet op te kijken om te weten dat mam weer eens onverwacht op bezoek komt. Ze lakt haar teennagels in de zomer altijd roze en ik herken het bloemetjesmotief op haar leren sandalen; mam heeft die de laatste keer gekocht dat ze me van de nare plek ophaalde en met me naar het winkelcentrum ging.

Mam treft me voor de zoveelste keer zonder begeleiding in mijn badjas sportend op de binnenplaats aan en daar ben ik blij om, want ik weet dat ze boos zal worden op dr. Timbers en hem zal vragen waarom ik opgesloten moet worden als ik verder de hele dag alleen word gelaten. Ik begin zwijgend aan een tweede reeks van honderd.

‘Hoeveel push-ups was je nog van plan te doen, Pat?’ vraagt mam.

‘Nikki... houdt... van... mannen... met... een... gespierd... boven... lichaam,’ zeg ik met een woord per push-up. Ik proef de zoute smaak van het zweet dat in mijn mond loopt.

Het is augustus en het is heilig en zwoel weer, perfect om vet te verbranden.

Mam blijft nog even staan kijken en dan laat ze me schrikken.

‘Wil je vandaag met me mee naar huis?’ vraagt ze met een beetje trillende stem.

Ik stop met opdrukken en kijk haar aan met ietwat samengeknepen ogen tegen de witte middagzon. Ik zie meteen dat ze het

meent, want ze kijkt bezorgd, alsof ze een vergissing maakt. Zo kijkt mam als ze meent wat ze zegt en niet eindeloos doorratelt zoals normaal, als ze niet bang is of van streek.

‘Maar je moet beloven dat je niet meer op zoek gaat naar Nikki,’ voegt ze toe. ‘Dan kun je thuiskomen en bij mij en je vader komen wonen tot we uiteindelijk een baan voor je vinden en een woonruimte voor je kunnen regelen.’

Ik ga verder met opdrukken en blijf strak naar de glanzende zwarte mier staren die recht onder mijn neus een grassprietje beklimt, maar zie vanuit mijn ooghoeken de zweetdruppels van mijn gezicht op de grond druppen.

‘Pat, zeg nou gewoon dat je met me mee naar huis gaat zodat ik voor je kan koken en jij bij je oude vrienden kunt langsgaan en eindelijk weer een beetje de draad op kunt pakken van de rest van je leven. Alsjeblíeft. Ik wil zó graag dat je dat wilt. Al was het alleen maar voor mij, Pat. Tóé.’

Opdrukken, twee keer zo snel, brandende borstspieren, groeiend. Pijn, hitte, zweet, verandering.

Ik wil niet in de nare plek blijven. Hier ziet niemand de zon achter de wolken schijnen en gelooft niemand in liefde of de goede afloop. Hier zegt iedereen dat Nikki mijn nieuwe lichaam niet mooi zal vinden en dat ze me niet eens zal willen zien als onze alleentijd voorbij is. Ik ben bang dat de mensen uit mijn oude leven ook niet zo enthousiast zullen zijn als ik dat nu probeer te zijn.

Maar als ik ooit mijn gedachten op een rijtje wil zetten, moet ik toch echt weg bij de deprimerende dokters en de lelijke zusters – met hun eindeloze voorraad pilletjes in papieren bekertjes – en aangezien ik mam veel gemakkelijker om de tuin kan leiden dan die medische specialisten, spring ik overeind. ‘Ik kom wel bij jullie wonen tot alleentijd voorbij is.’

Mam moet allerlei juridische formulieren invullen en ik ga ondertussen nog een laatste keer in mijn kamer douchen. Ik prop

mijn plunjezak vol kleren en stop er dan mijn ingelijste foto van Nikki bij. Ik neem afscheid van mijn kamergenoot Jackie die zoals altijd op zijn bed naar me ligt te staren terwijl het kwijl als heldere honing langs zijn kin loopt. Arme Jackie, met hier en daar wat plukjes haar, een vreemd gevormd hoofd en een vadsig lichaam. Daar zou toch geen enkele vrouw van kunnen houden?

Hij knippert met zijn ogen. Dat betekent volgens mij zowel vaarwel als veel succes, dus ik knipper met beide ogen terug – zo van, dubbel de beste wensen voor jou, Jackie. Volgens mij begrijpt hij het wel, want hij broemt even en stoot met zijn schouder tegen zijn oor en dat doet hij altijd als hij begrijpt wat je zegt.

Mijn andere vrienden zitten bij muziektherapie, iets waar ik nooit naartoe ga omdat ik soms kwaad word van smooth jazz. Ik moet eigenlijk wel afscheid nemen van de mannen die me al deze tijd hebben gesteund en ik kijk bij het muzieklokaal door het raam en zie mijn maatjes met gesloten ogen in kleermakerszit op paarse yogamatjes zitten, de ellebogen op de knieën en de handpalmen voor het gezicht tegen elkaar gedrukt. Gelukkig is het glas smoothjazzwerend. Mijn vrienden zien er echt totaal ontspannen uit – vredig – en daarom onderbreek ik hun sessie maar niet. Ik haat afscheid nemen.

Dr. Timbers staat me in zijn witte jas samen met mijn moeder op te wachten bij de receptie, waar drie palmbomen verdwaald tussen de banken en stoelen staan alsof de nare plek in Orlando ligt in plaats van in Baltimore. ‘Geniet van je leven,’ zegt hij met die typisch sombere blik van hem. Hij schudt me de hand.

‘Zodra alleentijd voorbij is,’ zeg ik en ik zie zijn gezicht vertrekken alsof ik net heb gezegd dat ik zijn vrouw Natalie en hun drie blonde dochters Kristen, Jenny en Becky ga vermoorden, want zo’n zwartkijker is het dus. Hij predikt onophoudelijk apathie en negativiteit en pessimisme.

Maar ik maak hem duidelijk dat hij mij niet heeft aangestoken met zijn deprimerende levensfilosofieën en dat ik uitkijk naar

het eind van alleentijd. ‘Kijk mij nou als een dolle gaan,’ zeg ik tegen dr. Timbers, precies wat Danny – mijn enige zwarte vriend in de nare plek – tegen dr. Timbers zou zeggen als hij weg mocht. Ik voel me een beetje schuldig dat ik Danny’s afscheidszin heb gepikt, maar het werkt wel. Dat weet ik, want dr. Timbers knijpt zijn ogen een beetje samen alsof ik hem in zijn maag heb gestompt.

Terwijl mijn moeder Maryland uit rijdt en door Delaware heen, langs alle snacktentjes en winkelcentra, legt ze uit dat dr. Timbers me niet had willen laten gaan, maar dat ze met de hulp van een paar advocaten en de therapeut van haar vriendin – die nu ook mijn therapeut wordt – een juridische strijd had gevoerd en het gelukt was een of andere rechter ervan te overtuigen dat ze thuis voor mij kon zorgen, dus ik bedank haar.

Op de Delaware Memorial Bridge kijkt ze even naar me en vraagt of ik wel beter wil worden. ‘Je wilt toch wel beter worden, Pat? *Toch?*’

Ik knik. ‘Ja, dat wil ik,’ zeg ik.

En dan zijn we terug in New Jersey en zoeven we verder over de snelweg.

Terwijl we over Hadden Avenue het centrum van Collingswood – mijn geboorteplaats – in rijden, ziet alles er anders uit. Ik zie zo veel nieuwe boetiekjes, hippe restaurants en goed geklede onbekenden langslopen... Ik vraag me af of dit echt mijn thuis is. Ik raak in paniek en begin zwaar te ademen zoals ik dat soms doe.

Mam vraagt me wat er aan de hand is en als ik het haar vertel, belooft ze me dat ik me binnen de kortste keren weer helemaal normaal zal voelen met de hulp van mijn nieuwe therapeut, dr. Patel.

Eenmaal thuis ga ik meteen naar het souterrain en het lijkt wel kerstavond. Daar staat die halterbank die mijn moeder me zo vaak heeft beloofd, met een rek gewichten ernaast en de home-

trainer en dumbbells en de Stomach Master 6000 die ik 's nachts een keer op tv had gezien en waar ik al die tijd in de nare plek van heb gedroomd.

‘Dank je, dank je, dank je!’ zeg ik tegen mam. Ik geef haar een stevige knuffel, til haar op en draai een rondje met haar.

Ze glimlacht als ik haar neerzet. ‘Welkom thuis, Pat,’ zegt ze.

Ik ga meteen aan de slag en wissel af tussen bankdrukken, armoefeningen, buikspieroefeningen op de Stomach Master 6000, beenspieroefeningen, squats, uren spinning en hydrateersessies (ik probeer elke dag iets van 15 liter water te drinken door achter elkaar shotglaasjes met H₂O naar binnen te gooien voor een intensieve hydratatie), en dan schrijf ik ook nog, vooral dagelijkse verslagen zoals deze, zodat Nikki straks over mijn leven kan lezen en precies weet wat ik sinds het begin van alleentijd heb gedaan. (Mijn geheugen werd in de nare plek door de pillen steeds slechter, dus ik begon alles op te schrijven om bij te houden wat ik Nikki na alleentijd moet vertellen, zodat ze alles over me weet. Maar de dokters in de nare plek hebben alles wat ik heb geschreven in beslag genomen voor ik naar huis ging, dus ik moest helemaal opnieuw beginnen.)

Als ik eindelijk het souterrain uit kom, zie ik dat alle foto's van Nikki en mij van de muren en de schoorsteenmantel zijn gehaald.

Ik vraag mam waar de foto's zijn gebleven. Ze zegt dat er een paar weken geleden is ingebroken en dat de foto's zijn gestolen. Ik vraag waarom een inbreker foto's van Nikki en mij zou willen en mijn moeder zegt dat ze al haar foto's in hele dure lijstjes doet. ‘Waarom heeft die inbreker dan niet al die andere familiefoto's gestolen?’ vraag ik. Mam zegt dat de inbreker alle foto's had gestolen, maar dat ze de negatieven nog had van de familiefoto's en dat ze die heeft laten bijmaken. ‘Waarom heb je dan niet de foto's van Nikki en mij laten bijmaken?’ vraag ik. Mam zegt dat ze geen negatieven had van de foto's van Nikki en mij, omdat

Nikki's ouders voor de trouwfoto's hadden betaald en ze mijn moeder alleen afdrukken hadden gegeven van de foto's die zij mooi vond. Nikki had mam de andere gewone foto's van ons gegeven en, nou, we hebben nu geen contact met Nikki en haar familie omdat het alleentijd is.

Ik zeg tegen mijn moeder dat als die inbreker terugkomt, ik zijn knieschijven breek en hem helemaal tot moes zal slaan en ze zegt: 'Ik geloof je meteen.'

Mijn vader en ik wisselen geen woord tijdens die eerste week dat ik thuis ben en dat is niet heel gek, want hij werkt altijd. Hij is rayonmanager van alle Big Foods in Zuid-Jersey. Als pap niet aan het werk is zit hij in zijn studeerkamer en dan leest hij achter gesloten deur historische romans, vooral romans over de Amerikaanse Burgeroorlog. Mam zegt dat pap gewoon wat tijd nodig heeft om eraan te wennen dat ik weer thuis ben en die tijd geef ik hem graag, vooral omdat ik toch een beetje bang ben om met hem te praten. Ik weet nog dat hij tegen me schreeuwde, die ene keer dat hij me in de nare plek heeft bezocht, en hij riep toen best wel erge dingen over Nikki en over positief zijn en de dingen zonnig inzien. Ik kom pap thuis natuurlijk wel tegen op de gang, maar hij kijkt me niet aan als hij langsloopt.

Nikki leest graag. Aangezien ze altijd wilde dat ik literatuur las, begin ik daar nu mee, vooral omdat ik dan kan meedoen aan de gesprekken tijdens de etentjes waarbij ik in het verleden niets zei. Al die gesprekken met Nikki's literaire vrienden, allemaal leraar Engels, die mij een ongeletterde boerenkinkel vinden. Een van haar vrienden noemt me trouwens echt zo als ik hem plaag omdat hij zo klein is. 'Ik ben tenminste geen ongeletterde boerenkinkel,' zegt Phillip dan tegen me, en Nikki moet daar heel hard om lachen.

Mijn moeder heeft een bibliotheekpasje. Zij haalt boeken voor me nu ik weer thuis ben en alles mag lezen wat ik wil zonder het eerst aan dr. Timbers te moeten vragen. (Hij is trouwens een fas-

cist wat betreft het verbieden van boeken.) Ik begin met *De grote Gatsby* en die lees ik in maar drie nachten uit.

Het voorwoord is wel het beste deel van het boek. Daarin staat dat het verhaal vooral om tijd draait en dat je die nooit terug kunt draaien. Dat is precies hoe ik over mijn lichaam en sporten denk, maar ik heb ook wel het gevoel dat ik een ontelbaar aantal dagen te gaan heb tot mijn onvermijdelijke hereniging met Nikki.

Als ik het verhaal zelf lees – dat Gatsby zo veel van Daisy houdt, maar nooit bij haar kan zijn, hoe hard hij ook zijn best doet –, wil ik eigenlijk het boek kapot scheuren en Fitzgerald bellen om hem duidelijk te maken dat er helemaal niets van zijn verhaal klopt – ook al weet ik dat Fitzgerald waarschijnlijk al overleden is. Maar als Gatsby wordt doodgeschoten in zijn zwembad de eerste keer dat hij die zomer gaat zwemmen en Daisy niet eens naar zijn begrafenis gaat, Nick en Jordan uit elkaar gaan en Daisy eindigt met die racist Tom die door zijn seksuele behoefte eigenlijk gewoon een vrouw vermoordt, dan weet je wel dat Fitzgerald nooit de tijd heeft genomen om verder dan de wolken te kijken, want ik kan je wel vertellen dat er aan het eind van dat boek echt geen enkel lichtpuntje te bekennen valt.

Ik begrijp wél waarom Nikki zo weg is van dat boek, het is erg goed geschreven. Maar ik maak me tegelijkertijd wel een beetje zorgen om het feit dat zij het een mooi boek vindt. Misschien ziet zij het allemaal ook niet zo zonnig in. Ze zegt namelijk dat *De grote Gatsby* het beste boek is dat ooit door een Amerikaan is geschreven, maar het eindigt zo verdrietig. Eén ding is zeker: Nikki zal heel erg trots op me zijn als ik haar vertel dat ik eindelijk haar lievelingsboek heb gelezen.

En ik heb nog een verrassing: ik ga alle boeken lezen die op de leeslijst staan van haar Amerikaanse literatuur-klas. Gewoon, zodat ze trots op me kan zijn. Ik wil haar op die manier duidelijk maken dat ik echt oog heb voor haar interesses en dat ik echt

mijn best doe om ons huwelijk te redden, vooral omdat ik nu ook met haar hippe onderlegde vrienden zal kunnen praten en dingen kan zeggen als: 'Ik ben dertig. Vijf jaar te oud om nog tegen mezelf te kunnen liegen en dat als eer te bestempelen.' Dat zegt Nick tegen het eind van Fitzgeralds beroemde roman, maar die zin slaat ook op mij. Ik ben ook dertig, dus ik klink heel slim als ik dat zeg. Ik stel me dan zo voor dat we tijdens een etentje converseren en Nikki lacht dan blij verrast om het citaat omdat ik *De grote Gatsby* heb gelezen. Dat is in ieder geval een deel van mijn plan, om die zin dan heel subtiel te laten vallen als ze totaal niet verwacht dat ik 'kennis ga spuien', weer iets wat mijn zwarte vriend Danny soms zegt.

God, ik kan niet wachten.